„ЗАСТАВА“ излази четири пута у недељи и то: уторником, четвртком, петком и недељом.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 12 фор.
на по године . . . . . 6 „
на четврт године . . . . . 3 „
на један месец . . . . . 1 „
За Србију:
(у сребру.)
На годину 120 гроша, на пола године 60 гр.
На четврт године 30 гроша чарш.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а пред плата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад, у дунавској улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви листа у месту могу се добити по 10 нов. у трговини Љ. Стефановића и браће М. Поповића код „црвене руже“

БРОЈ 19. У НОВОМЕ САДУ, У УТОРАК 3. (15.) ФЕБРУАРА 1876. ГОДИНА XI.

НОВИ САД 2. фебруара.

Свеколико се јевропско новинарство бави са оценом Андрашијеве ноте. Та оцена не односи се толико на сам садржај, колико на политичне околности, у којима је поникла и на посљедице, које ће повући ил' управо неповући за собом. Мићемо према простору саопштити нека главнија места листова, који нам на расположењу стоје. Што се самог садржаја ноте тиче, ту се већином спомиње, да она ништа новог не износи, што већ у главном није споменуто у танзиматима, ирадама и ферманима. А већина самосталних, од владе неодвисних листова слаже се у томе, да иста нота неће повратити мир на истоку, неће утишати устанак у Босни и Херцеговини и тако одклонити опасности, које отуд прете.

„Угарски Лојд каже, да је танзимат (1839) већ свечано све те лепе ствари о реформама обећао у присуству свих страних заступника јевропских сила и то још са помпом, која је у самој Азији необична била. Па каква је разлика између правног стања Турске од год. 1839 и 1876? пита исти лист. Деспотски султан и харемска ћуд управљају и сад судбином народа; и сад као тад пашују паше у провинцијама. Сад хоће дипломација, да лечи то стање са познатим пет тачкама, који нису кадри задовољити ни најумеренije живље, а које тачке уз то ни чим нису гарантовани. Зна се, какве су судбине биле мешовити меџлизи у Босни из Хришћана и Мухамедоваца, које је Абдул-Меџид увео и којима се правосуђе имало да заједчи. Хришћани су морали ћутати у том суду, ако нису хтели, да омркну а да не осване. То је стара и позната ствар у Босни. Па сад хоће дипломација да заједчи своје недовољне реформе са „мешовитом комисијом“. Горе речени је лист уверен, да ће сваки Бошњак, кад чује, да се та „мешовита комисија“ хоће да установи, казати: то је шала.

Што се самих усташа тиче, ту нетреба ни да помињемо, да ови неће на глас о тој ноти положити свога оружја. Ми смо давно казали, да српска револуција, како се у данашње време развила, имаде свој значај и замашај који се неможе никаквим реформама обележити, а најмање овима, што их дипломација предлаже. Тај је значај међународне природе, те се само државним ускрснућем може они крајеви тако умирити, да отуд небуде у будућности трајних опасности за мир на јевропскомјугоистоку.

Ако се дакле гроф Андраши искрено брине за државу, коју заступа, ако хоће, да се из суседства аустро-угарске монархије за навек уклони оно гориво, које вазда може планути, кад год се „снег буде почео топити“; онда му ваља заузети таки положај, који неће стојати у опреци са оснивањем српске државе на том српском земљишту. Иначе ће му сви његови дипломатски трудови бити узалудан — Сизифов посао.

СРПСКИ УСТАНАК У ТУРСКОЈ

„Дајче Цајтунг“ у допису из Костајнице каже, „како са свију страна стижу гласови о бојевима; од Турскога Брода до далматинске границе свуда су усташи у напред пошли, и Турци су свугде с знаменитим губитком одбијени. Усташи сада хоће да странце уклоне из своје средине. Мирославу Хубмајеру узета је главна команда, јер до сад није ништа израдио, туђинцима је првенство давао, код Тополе је пропустио у помоћ доћи, и најпосле када су Турци упали на хрватско земљиште није хтео да издаје оружје, да наоружа усташе, те да се Турци са ове стране отерају.

Услед тога је дошло дожестоких призора; страни добровољци (већином Словенци) четовођу Дикића с оружјем нападну, и последица је била, да су сви странци из логора истерани, и у место Хубмајера изабрани су поп Каран и Дукић. Усташки стан је одмах у Босну премештен и поп Каран одважно напред ступа. — Други главни кор послан је у предео око Слабиње (међу Дубицом и Костајницом) и одатле ће даље продирати. Вођи су Бошњак Мића Шурлан и Новосађанин Лаза Миодраговић. Први се већ очеличио у борби, овај се борио летос у чети попа Жарка а сада у северној Босни и управљао је пре два дана прелазак бегунаца, који долажаху из унутарње Босне код Бачина и Слабиње Знањем и хладнокрвношћу одликује се овај вођ, коме Бошњаци слепо верују.

Хубмајер је отишао са својом телесном стражом у Бешлинац, јако наоружан и у реду маширајући, по налогу ђенер. команде, који је још од пре постојао, буду обезоружани и у Зрињ одведени, где су људи отпуштени.

У Цариграду предани реформски предлози грофа Андрашије неће ствар устанка ни мало променити. Бошњаци су тако уверени о томе, да се под владом портином не могу никакве реформе извести, особито кад се узме, како су овдашњи мухамеданци тврдоглави. Усташи и не мисле, да ће икада позвани бити да положе оружје. Врло је значајно, да су истога дана, кад су предлози великом везиру Рашид-паши предани, Турци напали на аустријско земљиште. Као што извештај комисије сада потврђује, нису Турци имали узрока да нападају, јер су усташи са свим на другом месту били, и тек кад их је народ позвао дошли су у помоћ. Исто је тако констатовано, да је упала сама редовна војска, која је стојала под високим заповедницима.“

Крајина 23 јан. у овим крају код Тополе, на Добретину и на Иванској, десетину последњих дана, једнако народ из Босне амо у Аустрију гомилама пребјегава, које ће јамачно бити посљедице од превелике благодети турских реформи, царско државне милости.

Поводом тога усташке чете готово сваки дан сударају се и туку с турци, о чему смо већ и телеграфично и у допису јављали. Сад ћу само јучерашњи бој описати додав нешто о појавама са Хубмајером. У очи дана тог кренуше се турци из Новог, Отоке и Крупе ка Иванској и Тополи према Добретину. Било их је свега пјешака и коњаника преко 1000 момака. На два сата пред зору пођу преко Уне и суве међе да растерају усташе и исељенике. Ту усташа било је нешто мало из чете јуначког Остоје Воиновића, Нинка Гака и Јове Карана. Сила турска принуди их уступати назад очекивајући једнако поручене помоћи. Вођа њихов Ристо Дукић тражио се итне помоћи у људима и муницији од Хубмајера. Овај неће послушати ни Ристе ни друга 3 вјесника који дођоше искати помоћ да се људи из пропасти избаве. Он једнако говораше да је то лаж и да никакова боја нема, ма да му је још у вече показано писмо да су турци дошли: Тек пошто дојаше с пута чланови одбора: Пелагић Сима и Илија Билбија оштрим приговорима принудишега да поврати бар неки дијо од заграбљене муниције, и за људе и непиташе га, јер су сви народни усташи на њиховој страни; осим неколико његових странаца. Наредив тај посо одма кренув борцима у помоћ чете: Симе Давидовића Илије Шевића, Васе Ерцега, Мркића, Јове Зеца са попом Караном, и Хубмајера са његови 25 странаца. Дошав на мјесто боишта одма затеку и пјешаке и коњанике турске с леђа и с бока, који су ужасно алакнули били на шаку усташа под Војновићем, да их све побију и живе поватају. И доиста да помоћ још за пол сата дошла није, сви би до једног изгинули.

Тад су Турци прешли на Аустринску земљу и 4 куће поплјенили и једног кућанина ранили. Сво се је село куд камо разбјегло било, и било би из темеља уништено, да га усташи неодбранише. Ту су одлијегале оне одубоке долине од вике бјежећег народа и пушкарања борећих се.

Тако је трајало до 4 сата по подне, али с дружене усташке чете, које су скупиле се до 200 момака.

Онда тако јако навале на турке да су морали вратоломице бјежати пут Отоке и Крупе. Турака пало је мртвих 35, а рањених 43. Од усташа 3 мртва и четир лако рањена. Ту су заједно са својима коњима изгинули благородна господа спахије: Омерага Авдагић и Суљага Попчагић из Крупског Округа. Турци спремају се са већом силом у дарати и осветити се, како ће бити видићемо. Ово збива више Новог на сат и пол далеко, а ниже Новог турци од Уне па све до Приједора никако мира не мају од малих четица усташких. Сваку ноћ било овде или онде видиђеш пожар. Усташи се зарекли да све руше и пламену предају, као знак да се немисли на мир, но све јаче ширење, револуције. Ноћас и прексиноћ Нови и Падово били су прекрасно освијетљени од подближних села и чардакова које су усташи попалили. То је Турке и Аустријанце у околини живеће јако поплашило. Наши се ништа неплаше него једва чекају да снијег стане. Сада би чисто реко да ово није она лањска раја која онако од боја преза. Валда полгодишња борба и патња ствара их синовима револуције, да неустрашимо руше, постојећи државни поредак турске — На дан прије тога боја Хубмајерови људи почели су силом одузимати оружје од усташа, и одвлачитига у Жировац, куд је наумијо са својом страначком четом отићи; но пи 20 босанаца нијему оружје положило, но поред свију уговарања и пријетња с презрењем га одбило. То је наумијо од како је увидио дага босанци немају радо од како чуше да се он неслаже са одбором и да је говорио да ће Пелагић протјеран бити од владе па даће он на мјесто његово и на мјесто садањег одбора онаке људе бирати, који се слажу с њиме, и који ће ее у Загребу допасти. Његови приврженици умало што нијесу убили Ристу Дукића, Милоша Радића и попа Карана, што ови нијесу допуштали кретати оружије и муницију на другу страну, док недође ма који члан одбора. Они су на њих бајонете и револвере па прса и под ребра наперали били. За ово злочино дело, није их Хубмајер казнијо, пошто је у вече, дошо него нареди да се све из Јамнице у Жировац превози Он се бајаги изговарао да је то чинио, да власт оружије не ухвати, који се је већ одважила Јамницу приметати на захтјев турака. Усташи су на њега јако огорчени, па стога закључише да више непримају странаца док их добро непознају. Данас пошто се је одвојијо од народних усташа и без знања одборског у Жировац га оружаним своим присталицама пошао, опазе их Аустријски војници у Бршљинцу, те и њих и све војничке потребе у затвор ставе. Овим они са своје самовоље и јогунством начинише усташкој чети велики квар; јер припаде вјечито под катанац стављени 26 острагуша, осим што другог што се Аустрија због неутралности дочепала, то неће више за љубав ослобођења угњетеног народа повратити.

ПРЕГЛЕД НОВИНА.

У **„Руском Миру“** у допису из Атине, престонице грчког краљевства, између осталога овако се говори:

„Што се тиче херцеговачкога устанка, то наш (грчки) народ врло сачуствује са својом браћом и гори од нестрплења да им укаже помоћ. У нашим (грчким) листовима не престаје се саветовати Србима, да престану слушати аустро-угарску владу, чијом милошћу Србија, Босна и Херцеговина никада неће доћи до слободе. Овде сви прате с највећом пажњом радњу српске скупштине; саучешће према Херцеговцима сваким даном се увеличава, и да и не говоримо о прилозима, које одбор атинских госпођа у корист усташима купи, можемо јавити да *је више од 100 добровољаца из Грчке отишло у Херцеговину*. Ако овај број и није велики, то се има у обзир узети удаљеност Херцеговине од Грчке, а тако исто и то, што се многи грчки добровољци приправљају да на пролеће иду у Кандију, Епир и Тесалију, где ее такођер устанак спрема. Што се наше владе тиче, то ако она и има саосећања са својим једноверницима у Босни и Херцеговини, (судећи по одзивима у званичним листовима) ипак им до оног времена неће бити кадра помоћ указати, докле сама Србија и Црна Гора не устану за браћу своју. Грчка у том случају неће дати дуго на себе чекати. Мислимо да ће јевропске државе тешко онаки притисак чинити на грчку владу, који су чинили на Србију и Црну Гору, уздржавајући их да Турској рат не објаве. У крајњем случају глас Русије се не би спојио са гласом западних држава, не само с тога, што је Русија с нама спојена једном вером, него и с тога, што смо у блиском династичком сродству. „Србима,“ пише један од најраширенијих наших листова, „јако је неповољан савез Русије с Аустријом. . . .“ „Но зашто они,“ пита исти лист, „слушају ову (Аустрију) и за што се до сада држе неутралности (немешања), изјављујући народу да је то жеља Русије? Кривица Русије је у овоме случају само у томе, што она жели предупредити јевропски рат, тако исто, као што је Аустрија може заподети. „Ако Срби желе“, завршује исти лист „да се прекине савез Русије с Аустријом, то не треба да остану само гледаоци страдања своје браће, но дужни су што пре противу Турака мач потегнути. Грчка ће тада латити се оружја, и тада ће се нарушити савез Русије са Аустријом, јер ће прва помагати интересе једноверних народа, а друга интересе Турске.“

„Најпосле тешко нам је не исказати своје жалење, што словенски народи балканског полуострова још никако не верују Грчкој, кривећи наш народ, да хоће да поврати византиско царство и да присвоји српске, бугарске и румунске земље. Сви разборити Грци желе само једно, да се Архипелаг, Кандија, Кипар, Епир, Тесалија и јужна Македонија присаједине Грчкој као земље, Грцима скроз насељене. Срби слободно могу узети све што је српско, а Бугари што је бугарско. Када народи балканског полуострова буду слободни, тада ће се само собом решити питање коме ће припасти Цариград. Па и ако би припао Грцима, што ови последњи (Грци) којих нема више од три и по милијуна у Јевропи, ни када не би били у стању да са свим подвргну себи 10 милијуна Словена.

НОТА ГР. АНДРАШИЈА О РЕФОРМАМА У ТУРСКОЈ.

У прошлом броју саопштили смо у изводу исту ноту, а завршетак јој дословно. То смо учинили, да наш читалачки свет имаде је у прегледу при оцени нашој у уводном чланку. Сад саопштавамо онај предњи део ноте *речимице* до оног места, где смо у прошлом броју одпочели дословно саопштавање. То чинимо не толико, што полажемо вредност велику на ту ноту, колико за то, што је она ипак хисторични и политични акт.

Нота гласи:

У Будим-Пешти 30. децембра 1875.

Од кад поче по Херцеговини немир, морадоше европски кабинети због интереса за општи мир мотрити догађаје, који су претили миру.

Три двора аустро-угарски, руски и немачки, сложи се након што изменише своје дотичне назоре, у заједничко настојање, да дође до мира.

Та сврха чинила се, да одвише удовољава општој жељи, а да се остали кабинети на позив, нека приступе истој преко својих заступника у Цариграду, не би одазвали те се пожурили спојити своје напоре с нашим.

Власти ставише се у споразумљење, да сав уплив, што га имаду, употребе на то, да се борба локализује, те да се погибељ и невоља умањи, а то запречив Србији и Црној Гори, да неучествују код покрета:

Њихове беседе бијаху тим успешније, што бијаху индентичне, те доказиваху сталну вољу Европе, да неће допустити погибељи општем миру због непромишљених пренаглења.

Поврх тога понудише се кабинети турској влади добре услуге својих конзуларних агената, да тиме суделују код уталожења устанка. Радећи за тим задатком побринуше се, да штеде права и ауторитет суверенов.

Делегати несмедоше се понашати као еквентно поверенство нити као заговорници жеља усталога пучанства. Њихова задаћа бијаше, да пучанству одузму све његове обмане о помоћи с поља, и да га опомену, нека се разиђе кад разложи све своје жеље и тужбе. Власти си једино придржаше, да ће код турске владе подупирати оне захтеве усталих, који се нађу оправдани. То уљудно поступање кабинета, доказивало је достатно пријатељску намеру, која их је водила, кад своје услуге понудише; оно је показало, да су кабинети држали, да постоји подпуна солидарност између интереса Европе, порте и усталог пучанства, која да учини конац шкодљиву и крваву рату и да озбиљним реформама и достатним поправцима, који би праве потребе земље измирили са овлаштеним захтевима ауторитета, запречи поновљење борбе.

То је у мало речи повестни течај поступања које су власти одржавале, од кад је букнуо устанак.

Кабинете је до данашњег дана поглавито водила жеља, да се свега окане, што би се могло видети као преурањено умешање Европе.

Тако мислећи спасаше се кабинети само на то, да влади султановој светују, нека се не држи само војнички мера, већ нека иде и за тим, да се зло моралним средствима сузбија, која буду намењена, да запрече будуће немире.

Тако радећи бијаше кабинетима намера, да високој порти даду моралну подпору, које јој је требало, осим тога пак да добаве времена, да се умире духови у усталим покрајинама, а при том поуздаше се кабинети, да је на тај начин уклоњена свака погибељ даљим заплетима.

Жалибоже њихова се уздања неиспунише. С једне стране чини се, да реформе, које је порта прогласила, пуштају с вида уталожење пука, у усталим покрајинама, те да нити неудовољују, да се посегне битна сврха. С друге стране није турском оружју послужила срећа да оконча устанак.

У тим околностима мислимо ми, да је за власти наступио час, да се сложе о заједничком путу, којим ће поћи и запречити моћи, да покрет дољим трајањем не би напокон у погибељ ставио европски мир.

Као друге власти, тако смо и ми повладили доброхотне намере султанове, које су темељ најновијим султановим манифестима. Ирада од 2. окт. тобра и ферман од 12. децембра садржавају низ начела, која су одређена, да у организацију отманске државе буду уведена као реформе.

Може се узети, кад се та начела пренесу у мудро састављене законске установе, те особито практично њихово руковање буде посве удовољивало ведру исходишту њихова зачетка, да ће се тад заиста доћи до правих побољшица у турској државној управи.

Но ипак не можемо крити, да објављене реформе саме из себе неће моћи имати посљедка да се проливање крви у Херцеговини и у Босни ма само на час запречи, и да су исто тако слабо подобне да будући мир тих дела отманске власти на чврстим темељима оснују.

У истини, кад се просуди садржај ираде од 2. окт. и ферман од 12. дек. не може се а да се не призна да се је висока порта више борила са општим начелима која ће у сталну израђену моћи служити за темељ државној управи, него ли да начини мир у покрајинама које су данас у устанку.

(Наставиће се.)

НОВИ САД 2. фебр. Јуче је предавао у позоришној дворани *Александар В. Поповић* о „вулканима и земљетресима". Вулкана имаде малих и великих. Аконкагуа у јужној Америци је преко двадесет хиљада стопа висок. Имаде огњедуха живих, а имаде их мртвих, који су некада у животу били, али садас у у миру. Ови су обично запушени каменьем Тако и у Фрушкој Гори, између Лединаца и Раковца има таких запушених огњедуха. За гдекоји вулкан држало се, да је мртав, али он у једаред даде доказа о противноме; тако је било са Везувом, који се налази у Италији, близу дивне вароши Напуља. Овај вулкан је изненада год. 79. после христа тако силно лаву избацио, да је засуо две римске вароши Херкуланум и Помпеји, које се тек у новије доба откривају. Вулкана има на суху и у мору. Ови су кад кад под водом, али избацивањем силне материје направи се читаво острово.

Тај је случај био код острва Санторина, које лежи у јегерском мору. Предавач је говорио још о томе, шта све избацују вулкани, о знацима, који предсказују да ће бити избацивања и о последицама овога, о кратеру (чељусти) и о спољњем изгледу вулкана.

Други део предавања тицао се земљетреса. Ових имаде двојаких Или се земља таласа или се диже горе доле, скакуће. Земљетреси су много опаснији од вулкана. Од ових се може уклонити од оних нема спасења. Читаве вароши пропадају за тили часак Тако пропадоше Лисабон у Португалској, тако Каракаг у јужној Америци. Као на суху тако има тресова и на мору, тако да вода из небуха устукну од обале, па се опет као муња врне и све руши и тамани, што год јој стоји на путу. Још је предавач живим бојама описао страхоту, која снађе животиње и људе у очи треса и опустошења, која овај почини,

НОВИЈЕ.

Из *Лондона* јављају: У доњој кући приликом адреске дебате критиковао је Хертингтн владину политику. Дизрајели бранио је у подужем говору владину политику. Што се тиче источне политике, влада није могла усамити Енглеску и уједно хтети Порту на одпор охрабрити. Ако реформски предлози не доведу цели, Енглеска још вазда задржава себи слободу акције. Енглеска је прекупила акције сујецког канала тек онда, кад је чула, да француско друштво то хоће да учини под најтежим условима. — Дизрајели се нада, да ће енглески интереси при друштвеној управи бити у најобилатијој мери заступљени. У миру ће посед сујецких акција дати Енглеској већу сигурност за слободну свезу са Индијом, како би пак Енглеска у ратном случају радила, о том мисли Дизрајели, да му се ваља уздржати од сваког наговештаја. Енглеска имеде у средиземном мору јаку силу и утврђена места, која неби никад напустила, но покрај свег тог не води агресивну политику. Гледстон се слаже с владином политиком према Порти. Адреса је по томе примљена. У горњој кући изјавио је Дерби на примедбу Гренвиља, да невна да ли ће се усљед Андрашијевих предлога од усташа захтевати, да положе оружје, ал' свакако би се поприште немира ограничило тако, да би устанак изгубио свој значај. Енглеска је Андрашијеву ноту потпомогла у опште, њена јој акција за будућност потпуно слободна. У погледу питатања сујецког канала преговара влада са Лезепом. После тога је примљена адреса и у горњој кући.

— *Из Цариграда* јављају, да се потврђује, да је порта реформе. које су у ноти графа Авдрашија дефинитивно примила, само хоће тачку гледе употребљења изравне порезе у провинцијима поправци подвргне, јер би овај предлог ex abrupto (из небуха) за Босну и Херцеговину изузетно правило заводило, порта хоће само да допусти да се за послове, који се тичу општег добра она свота, која је за Босну и Херцеговину одређена повиси; за изведење овог предлога очекује се царска ирада.

— Из *Костајнице* телеграхишу, да су Турци наумили били да нападну на ово место, али пажњом војничке страже је то предупређено.

— Усљед тога, што је сенат донео закључак противу министра наставе *Мајореска*, дало је цело министарство оставку.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

БУДИМ-ПЕШТА 31. јан. (12. фебр.)

Жито је за 20—30 н; према последњој недељи скочило Продано је до 100.000 м. ц. И за пролеће је више распитивано и цена је 10 ф. 20 м. ц,

Ражи је продано до 2500 м. ц, по ф. 6.94—7.08—7 53

Кукуруз био је 10—20 скупљи но лане, 3000 м. ц. по ф. 4 70—4.80. банатски за мај-јун 10—15 н. скупљи, по ф. 5.35 до ф, 5.40

Јечам је јако утврђене пене, 2000 м. ц, по 5,95—610 продано је.

Стање воде.

Будим-Пешта, 31. јан. (12 фебр.) 3·88 метара преко нуле. опада.

Пожун, 30. јан. (11. фебр.) 2·49 мет. пр. нуле, опада.

ДОБРОВОЉНИ ПРИЛОЗИ.

на херцеговачко-босанску сиротињу и нејач.

ХЕРЦЕГ СУЉОШ. (у Барањи.)

Скупио Јања Бољарић нар. учитељ, Г.Г. Миша Паовац 5 ф. Јефта Мецановић 1 ф. Јован Божучанин 1 ф. Милош Мијатовић 1 ф. Рада Мијатовић 1 ф. Зарија Мечанин 1 ф. Тима Мечанин 50 н. Јања Бољарић нар. учитељ 50 н. Александра рођ. Ђесић 50 н. Перо Катић 50 н. Саво Мецановић 40 н. Мито Бугарин 40 н. Мирко Сегетлија 40 н. Тошо Катић 40 н. Симо Љубојевић тутор, 40 н. Добре Мецановић 50 н. Васо Станојловић 50 н. Стеван Бехвалац 50 н. Јово Стојаковаћ 50 н. Алекса Петровић 1 ф. Милош Драгајловић 40 н. Цветко Лавић 40 н. Никола Игњачев 40 н. Мито Бошњак 30 н. Јелена Бошњак 30 н. Гавра Аћимовић 30 Давид Пашкус трг. јеврај 30 н. Саво Товјанић ученик 30 н. Стево Мецановић тутор 20 н. Марко Бехвалац звонар 20 н. Мила Бехвалац удова 20 н. Цветко Катић 20 н. Јово Аћимовић 20 н. Дамјан Ленгаић 20 н. Јефто Сегетлија 20 н. Ристо Мецанов 20 н, Милутин Бошњак 20 н. Јаков Божучанин 20 н. Саво Божучанин 20 н. Деспот Радић. 20 н, Младен Аћимовић 20 н. Кон Мавро трг. спомоћник 20 н. Бергер Самуел трг. спомоћник 20 н. Перо Аћимовић удовац. 20 н. Исак Товјанић 20 н. Саво Петровић ученик 25 н. Милош Петровић ученик 25 н. Перо Аћимовић ученик 10 н. Бранко Бошњак ученик 10 н. Паулина Бошњак учен. 10 н. Дошко Бољарић учен. 10 нов. Кајан Печурлија 10 н. Пера Лазић 40 н. П. Стојаковић 40 н. Емилија Мединац 20 н. свега 25 ф. 10 н. Од тих новаца Плаћено за сандук што је послан у „Тријест" са разним оделом за кола до жељезнице 1 фор. а од жељезницон у Тријест 2 фор. 85 нов. Свега плаћено 3 ф 85 н. Чисто новаца претекло 21 фор. 25 нов.

Поклон у оделу. Сандук за паковање поклони. Давид Пашкус трг. јеврај у вредности од 1 фор. а. вр. Стеванка Станојловић, пешкир, Никола Станојловић, за повоја, Перса Радић, кош. и опл. Марта Паовац, к. г. с. о. и прегачу Цвјетко Мецановић гаћ. и кошуљу Илија Бошњак с. пер. м; п и чаршав, Гавра Станојловић оп. ц. и реклију. Јека Бошњак кош. мар. и чараше, Дивна Сегетлија оп. ск. и пешкир, Тијана Товјанић ск. и оплећ. Марко Бехвалац кош. Мила Бехвалац ск. и опл. Јелена Бошњак оп. ск. пеш. и мар. Перса Божучанин опл. и цип. Мара Станојловић три оплећ. Ката Мецановић опл. и ск. Божа Мечанин оплећ. Вранка Ленгаић три кош. ск. мар. и хаљ. Ружа Бугарин гаће и кош. Јула Ленгаић оплећ. Наталија Драгојловић два оп. кош. и ск. Стеван Аћимовић кош. Стокан Аћимовић кош. Глишо Стојаковић кош. Јелена Аћимовић оплећ. Алекса Аћимовић цип. Александра Бољарић кош. Јања Бољарић шешир, Јоца Сегетлија опл. и мар.

Ученици Х. суљошке школе дали су поклона: Максим Ленгаић кош. и гаће, Милан Мецановић кош. Милица Бугарин сук. и прег. Даша Радић кош. 2 оп. пеш. и кош. Пера Аћимовић гаће и цип. Пела Мецановић ск. Савета Мецановић опл. Ђоко Аћимовић кош. гаће и ск. Танасија Лозановић кош. оп. и пеш. Бранке Аћимовић пеш. и пр. Босиљка Маријановић опл. и цип. Драга Мецановић опл. Роман Божучанин кош. Дошко Бољарић прус. Сока Товјановић опл. Лепосава Бољарић кап. Јека Товјанић опл. Паулина Бошњак оп. ч. скуте и цип. Маца Товјанић два опл. Даша Станић 2 опл. и рекл. Стева Лазић опл. Марко Божучанин кош. и гаће Ана Аћимовић цип. Бранко Печурлија кош. и гаће, Сара Божучанин опл. и ск. Ката Аћимовић кош. и опл. Милева Мецановић опл. и мар. Милутин Аћимовић кош. и пеш. Др. Ленгаић пеш. и прс. Георгина Сегетлија опл. и скуте. Савета Радић кош, Пела Мечанин опл. Емилија Мединац цип. Дафина Мечанин два опк. Драга Мечанин опл. Мита Станић прус. и скут. Обрад Бољарић прус. Сава Петровић опл. кош. и м. Јел. Аћимовић опл. Сава Товјанић кош Јефта Товјанић кош. и гаћ. Драга Товјанић опл. — Тежак сандук био 60 килограма. Све чисто и у свом реду сложено и послано у Тријест на г. Велимира Ломбардића.

НОВИ САД

Скупљено о вечери код г. Мите Николића ципелара на позив његов. од г г. Мита Николић ципелар 5 ф Јоца Шашић цип. 1 ф у сребру, Коста Лубурић 1 ф. Катарина Лубурић 1 ф. Милаца Грујић 1 ф. Корнел Јовановић 1 ф. Јоца Трифуновић гајдаш 52 н. Иса Цвејић ципелар 50 н. Никола Јанковић кројач 50 н. Тоша Петровић ковач 50 н. Иса Јовановић земљ. 50 н. Божа Вучковић 50 н. Коста Васиљеско 50 н. Љубиша Михајловић учитељ 1 динар Сава Стојковић 40 н. Сава Смајић опанчар 30 н. Сава Панаотовић 30 н. Милева Лубуруић 20 н. Персида Петровић 20 н. Ленка Михајловић 20 н. Анка Михајловић 20 н. Ђока Стојчевић опанчар 20 н. Маца Бајановић 16 н. Софија Срдановић 12 н. Ђока Шашић штампарски ученик 10 н. Гавра Шашић ученик IV разр. 10 н. Марко Николић ученик IV разреда 10 н. (Свега 17 ф· 55 н.)

Г. Сима Јонановић Бурјан 1 ф. Милутиновић Обрад 1½ фун. шарпије.

У Новом Саду 2. фебр. 1876.

КОРНЕЛ ЈОВАНОВИЋ.

ИСКАЗ

добровољних прилога које смо од 15. (27.) децем. 1875 до 19. (31.) јануара 1876. преко г. Стојана Угринића у Ст. Градиштској примили, и на потпору бјегунаца употребили.

Од госпођа из Митровице	135 ф.	25 н
„ госпођа из Митровице опет	24 „	85 „
„ г. Паје Баришића из Кленка	21 „	— „
„ г. Фрање Енгелхардта угост. из Митровице	12 „	— „
„ одбора из Ст. Бечеја	135 „	23 „
„ једног Србина из Беча	100 „	— „
„ г. Радоша Нешковића из Крагујевца	101 „	— „
„ г. Радоша Нешковића американских	8 долара	
„ г. Ђорђа Манигодића к. н. из Б. Луке	1 дукат	
„ женске српске задруге из Сегедина	2 дуката	
Преко г. Илије Зубановића свешт. из Сегед.	10 ф.	— н.
Од г. Корнела Јовановића из Н. Сада	300 „	— „
„ г. Корнела Јовановића из Н. Сада	200 „	— „
„ госпођица Ибри и Јохистан Енглескиње	226 „	40 „
„ г. Стеве Макановића из Обреноваца	50 „	— „

Преко г. Адама Јоке из Рајевасела 60 ф. и то: Од г.г. Б. пл. Гвоздановића кот. судца 10 ф. Марка Ђелатовића пароха 5 ф, Тоше Петровића трг. 7 ф. Адама Јоке протуставника 5 Мије Францетића цријамника 5 ф. Б. Кнезагорца 5 ф. Милана Лакнера 1 ф. Стјепана Мандушића трг. 1 ф. Мије Шијаковића 5 ф. Ивана Шлајса 5 ф. Љубице Лакнерове 1 ф. Ружице Хуберове 1 ф. Драгутина Хубера 1 ф. Драгутина Коха 2 ф. Марије Францетићеве 1 ф. 50 н. Љубославе Вајсове 1 ф. 50 н. Тонке Шлајсове 2 ф. Бетике Мандушићеве 1 ф.

На овим горепоменутим приловима, изричемо најтоплију благодарност, како прилагачима, тако и браћи и сестрама, који се око скупљања истијех заузимају и препоручијемо им братски да непожале труда и у будуће притећи у пострадајућим невољником.

Одбор за подпомагање страдајућих босанаца

ВАСА ВИДОВИЋ ИЛИЈА ВИЛБИЈА

СПАСОЈЕ БАБИЋ. ЈОВА ВИЛБИЈА

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ.

г. Душану Нићевићу из Старог Станара који ми је с божијом вољом слепом вид дао; да сам две године дана на оба ока слеп био, 19. јануара 1876. у присутству г. пароха нашег, на обадва ми је ока за 10—15 минута операцију свршио, при којој ме је г. парох питао: да ли какав бол осећам, ја сам онда као и сад, пред целим светом исповедам; да ни као труп у око бола осећао нисам. И сада ево гледим и видим бео свет; у то име нека је пред целим светом г. Душану Нићевићу од мене и бедне породице највећа благодарност, јер исти господин ни пребијене полушке није потраживао.

У Пирошу 29. јануара 1876.

ТИМА ПАНТЕЛИНАЦ,
становник пирошки.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

У штампарији К. Трумића у Винковци изишла је брошира под насловом:

„УСТАНАК У ТУРСКОЈ 1875."

На октаву стр. 18. Цена је брошири 20 н.

Вештица.

У наклади *Таборског и Парша* за музикалије у Будим-Пешти изишао је: *чардаш*, удешен за гласовир од *Аладара Тисе*. Цена је 60 н. а. вр.

ПОЗИВ
НА
БЕСЕДУ С ИГРАНКОМ

што приређује

српско новосадско певачко друштво

у среду 11. (23.) фебруара о. г. у позоришној дворани у Новоме Саду у корист свога фонда.

Улазна цена од особе 1 ф. а. вр.

Улазнице се могу добити у трговинама браће М. Поповића, Јована ћурчића, Милана ђомпарића и браће Јефтића, а у вече на каси. Опширнији програм изнеће се у идућим бројевима овог листа.

Почетак равно у 8 часова у вече.

Одбор певачког друштва.

Курз бечке берзе 14. (2.) фебр.

5% металици	6855
5% народног зајма	73.65
Државни зајам од 1860 г.	111
Акције банчине	870
Кредитне акције	174 60
Лондон	114.80
Егарске разтеретнице	76.80
Темишварске разтеретнице	75.75
Ердељске разтеретнице	76.
Хратско-славонске разтеретнице	86.
Сребро	103.75
Ц. кр. дукати	5.41½
Наполеондори	9.21

ОГЛАСИ.

КУЋА у Н. Саду под бр. 2764 и 2765 близу житне пијаце, на темеринском друму, на најлепшем месту са дућаном и пет соба, у авлији магазин за рану, са споредним великим празним кућним плацем и баштом, продаје се из слободне руке. Ближа условија даје кућа власник Светолик Лазаревић у Гргуревци у Срему, последња пошта Митровица. 3—3

ФАБРИКА МЕТАРСКИ МЕРА

удове Хермана Јансона

У ЛЕВИ

снабдева са једном гарнитуром мера за течности по . . . . . ф. 1.40

Од бакра изнутра калајисано . . . . . „ 5.40

Од белог лима . . . . . „ 90

Адреса: Hermann Janson W-we in Léva, Bahnstation Gran-Nana u Schemnitz. 1—3

ПИВА У БОЦАМА

ЗА ИЗВОЗ ИЗ ГРАЂ. ПИВАРЕ У ПИЛЗЕНУ.

Цела боца (1/1 моса) 20 нов. залога за боцу 10 н. пола боце (1/2 моса) 11 н. залога за боцу 9 н.

Из пиваре у маломе шенкату цела боца 16 н. без залога за боцу.

Изврсног шампањера од Х. де Помпера у Рајмсу боца 2 ф. 50 н. до 3 ф.

Главно место за поруке у Бечу, Wien, Stadt Aziendahof Graben 31.

Поруке из провинције и из страних земаља обављају се тачно и најјевтиније, стављено до жељезничких станица у Бечу безплатно. Сандуци и паковање по сопственом купу се рачунају.

Препродавци имају задовољавајући попуст (рабат.)

С високим поштовањем

Л. КУГЛЕР.

1—3

Зуби | **Јединствени у Европи** | Зуби

од мене пронађени и ц. кр. искљ. повластицом одређени

који не сметају небцу.

Част ми је са особитим задовољством п. т. публици до знања ставити, да сам после дугог и скупог експериментирања успео при прављењу вештачких зуба и вилица изнашао нов начин зготовљавања тако. да све досадање изналаске превазилази. У исто доба јесам у пријатном положају са овим новим зубма и вилицама много јевтиније снабдети него што то досад могућно беше. Уздржавајући се од сваке похвале, гојим наду да ће пошт. публика од мојег благодетног проналаска што већу употребу чинити. Д. Херзел притежатељ више ц. кр. повласлица за поправљање зуба и вилица.

D. HERZL,
Wien Stadt Adlergasse und
Fran-JozefQuai 1.

Зуби | Зуби

Ликер што трезни

ВАЖНО

за угоститеље, кафеџије, випаре, пиваре и продаваоце ликера:

Јама Блексона

Sobering-Liquor

на прошлој интернационалној винској изложби у Будим-Пешти признан за изврсно делујући што има то добро својство да када се пре јела употреби крепи стомак, и да после употребе опијајући пића трезни и растера мамурлук.

Стоји једна боца 2 ф. Препродавцима се уступа саразмеран рабат.

Главно место где поручити ваља јесте у Бечу код

Л. КУГЛЕРА
Wien Grabeu 31 Aziendahof-Passage
bei L. Kugler.

1—3

Ликер што трезни

Beni Grün Wechselstube Wien Graben Nr. 27.

ДРЖАВНЕ СРЕЋКЕ 1839 ГОД.

Извлачење добитака је 1. марта 1876. Укупни добитци износе 8 милијона фор.

Децембра 1. год. 1875. у серијама извучене срећке продаје докле трају

по најумеренијој цени

Једну целу срећку 1839 г. за	ф. 375	гл. згодит. 280.000 ф.
Једну петину за	ф. 70	
Једну десетину исти	ф. 10	
Један двадесети део	ф. 5	

Beni Grün Wechselstube
Wien Graben 27.

Наручбине се извршују на страну поштом у наточ. 7—15

До сад ненадмашено

В. МАГЕРА

ц. кр. искључ. прив. права очишћена

РИБЊА МАСТ

(LEBERTHRAN)

Виљема Магера у Бечу.

Овај, од првога и на гласу медицинарског научењака испитани, а ради лаког сваривања у стомаку и за децу препоручени и прописани и као најчистији, најбољи*) најприроднији признати лек против болетица у грудма и цигерицама, против скрофула (гука), лишајева, чирева, оспе по кожи, боља у жљездама, слабости и т. д. може се добити флаша по 1 фор. прави у стоваришту моје фабрике: у Бечу, Хајмаркт бр. 3. и у свакој апотеци и по признатим материјалистким трговинама у аустро-угарској монархији.

У Новоме Саду може се добити у господе апотекара: К. В. Грозингера, Г. Плавшића, М. Максимовића; у трговинама: браће Вагнера и Љ. Стефановића.

*) У новије време многе трговине пуне обичну не пречишћену рибњу маст у троугласте флаше, и покушавају, те продају публици као Магерову, праву пречишћену маст од рибе дорша.

Да би се купац могао сачувати превара, нека изволи само оне флаше признати да су напуњене правом пречишћеном Магеровом дорш-рибњом мастима где на флаши стоји, на натпису, на заклопцу и на упству у тиме „Магер." 6—6

Властник и одговорни уредник др. Св. Милетић. Издавалац „Задруга за срп. нар. штампарију." Српска народна задружна штампарија